

**STILLE WEEK EN PASEN
2026**



**ALS DE
GRAANKORREL
STERFT**

PROTESTANTSE GEMEENTE
'DE HOEKSTEEN'
TE SCHOONHOVEN EN WILLIGE LANGERAK

De voorkant van dit liturgieboekje is een ontwerp van Jeanita van Eijnden.

Als de graankorrel sterft...

is een oratorium voor de Veertigdagentijd en Pasen uit 1995.

De tekst is van Marijke de Bruijne, de muziek van Anneke Plieger-van der Heide, Peter Rippen en Chris van Bruggen.

Als eerste thema wordt het leven van Jezus gevolgd vanaf de eerste aankondiging van zijn lijden. Jezus zegt vaak dingen die noch zijn toenmalige luisteraars, noch wij begrijpen. Hij heeft veel aandacht voor de innerlijke vrede van de mens, maar laat de maatschappelijke en politieke verhoudingen van zijn tijd niet buiten zijn beschouwingen en handelingen. Kenmerkend zijn zijn uitspraken: 'Wie zijn/haar leven wil redden, zal het verliezen, maar wie het om mij verliest zal het redden' en 'Wat heb je eraan als je de hele wereld wint, maar schade lijdt aan je ziel'.

De centrale tekst van het oratorium luidt:

'Als de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij op zichzelf, maar als zij sterft brengt zij veel vruchten voort'.

Het tweede thema is dat van de erkenning dat lijden en dood bij het leven horen en dat dergelijke ervaringen kunnen bijdragen tot innerlijke groei en een beter verstaan van de zin van het leven.

Als derde thema wordt het grote gebeuren van dood en opstanding, vernieuwing en wedergeboorte gevierd. In liturgie en traditie heeft het lijdens- en paasverhaal ook deze betekenis gekregen.

In de diensten zullen steeds delen uit dit oratorium worden gezongen.

De Cantorij is voor dit project versterkt met een aantal projectleden.

Bij de symbolische schikking

Het thema van de veertigdagentijd is: de Geest waaiert breed uit en inspireert mensen op weg te gaan met het evangelie. Voor de schikkingen is een waaivorm gekozen, omdat dit beweging suggereert. In sommige culturen is de waaier bedoeld om te communiceren of wordt het beschouwd als symbool van voorspoed en geluk. De Geest zoekt en vindt steeds nieuwe wegen, op alle tijden en plaatsen, in uiteenlopende culturen, met een ongekennde variëteit aan vormen. Willen we ons laten verrassen in deze tijd van inkeer? En onze oren en ogen openhouden om zo de tekens van de Geest te verstaan? Op weg naar een andere toekomst, een nieuw begin.

Aswoensdag 18 februari 2026, aanvang 19.30 uur

Voorganger Ds. Joep Roding
Organist Jaap den Besten
Met medewerking van Netty Mak-Helmig, dwarsfluit
De Cantorij o.l.v. Jeanita van Eijdsen

Palmzondag 29 maart 2026, aanvang 10.00 uur

Voorganger Mw. Marjon van Dam
Lector Birthe Posthuma
Organist Jaap den Besten
Met medewerking van Netty Mak-Helmig, dwarsfluit
De Cantorij o.l.v. Jeanita van Eijdsen

Witte Donderdag 2 april 2026, aanvang 19:30 uur

Voorganger Ds. Annette Driebergen en ds. Joep Roding
Lector Dirk Molenaar
Organist Jaap den Besten
Met medewerking van Netty Mak-Helmig, dwarsfluit
De Cantorij o.l.v. Jeanita van Eijdsen

Goede Vrijdag 3 april 2026, aanvang 19:30 uur

Voorganger Ds. Annette Driebergen en ds. Joep Roding
Lectoren Ada van Buren en Dirk Molenaar
Organist Jaap den Besten
Met medewerking van Netty Mak-Helmig, dwarsfluit
De Cantorij o.l.v. Jeanita van Eijdsen

Paasnacht 4 april 2026, aanvang 22:00 uur

Voorganger Ds. Annette Driebergen en ds. Joep Roding
Lector Els de Vries
Organist Jaap den Besten
Met medewerking van Netty Mak-Helmig, dwarsfluit
De Cantorij o.l.v. Jeanita van Eijdsen

Paasmorgen 5 april 2026, aanvang 10.00 uur

Voorganger Ds. Annette Driebergen en ds. Joep Roding
Lector Ineke Brouwers
Organist Jaap den Besten
Met medewerking van Netty Mak-Helmig, dwarsfluit
De Cantorij o.l.v. Jeanita van Eijdsen

Aswoensdag

Toelichting op de dienst

De Aswoensdag markeert het begin van de Veertigdagentijd. De naam heeft alles te maken met het symbool dat bij deze viering hoort, namelijk het askruisje, dat in de dienst op het voorhoofd wordt aangebracht. Het herinnert ons aan onze sterfelijkheid, maar verwijst ook naar reiniging en vernieuwing. Daarmee is het askruisje een oeroud symbool geworden op weg naar Pasen, een weg van inkeer en bezinning en van het verlangen naar vernieuwing.

Bij de symbolische schikking

De waaier is donker van kleur. In de waaier is beregras toegevoegd. De vaas is gevuld met water. Bij een beetje wind zullen de grassen gaan bewegen, een verwijzing naar de Geest die over de wateren zweefde. In de tekst staat het bidden benoemd, stil worden voor God, verbeeld in de tulpen. Het palmtakje is een teken en vooruitzien naar Palmpasen.

De Cantorij zingt uit '*Als de graankorrel sterft...*'

1. *Veertig dagen nog tot pasen, tot de winter is gegaan
en het lengen van de dagen kou en duister gaan verjagen
en het leven op zal staan.
Refrein: Veertig dagen, weken, jaren wachten,
weten en ervaren dat iets nieuws, verandering
met vreugd' en moeite samenging.*
2. *Veertig weken duurt het groeien van het ongeboren kind
in de warme schoot van moeder tot het klaar is om te komen
volheid is en nieuw begin.
Refrein*
3. *Veertig jaren van een leven zijn naar mensenmaat een tijd
om te leren en te delen wat met moeite werd verkregen
daardoor worden mensen vrij.
Refrein*
4. *Veertig dagen nog tot pasen soms een tocht door de woestijn
om te leren en te vragen hoe je duister kunt verjagen
om met pasen klaar te zijn.
Refrein*

*Als de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij op zichzelf,
maar als zij sterft brengt zij veel vruchten voort.*

Liturgie voor Palmzondag

Bij de symbolische schikking

De rode takken verbeelden de liefde van de Geest.

De hoop wordt verbeeld in de bloembollen, een teken van de komende lente en in de groene kleur. De palmbladereen zijn een teken van de feestelijke intocht.

Welkom en mededelingen

Aanvangslied: NLB 552: 1 t/m 3 Dit is een dag van zingen

Stil gebed

Bemoediging en drempelgebed

v. Onze hulp is in de Naam van de Heer,

g. die hemel en aarde gemaakt heeft,

v. die trouw houdt tot in eeuwigheid,

g. en niet laat varen de werken van Zijn handen.

v. door Jezus Christus onze Heer.

g. Amen

Uit 'Als de graankorrel sterft...' 1e keer koor, 2e keer allen, 2 keer in canon:

*Als de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij op zichzelf,
maar als zij sterft brengt zij veel vruchten voort.*

Gebed om ontferming

Zingen: NLB 558: 1, 4, 5, 6 Jezus, om uw lijden groot

Kinderen komen naar voren om het licht te halen. We zingen:

We gaan voor even uit elkaar

en delen nu het licht.

Dat licht vertelt ons iets van God,

op hem zijn wij gericht.

Straks zoeken wij elkaar weer op

en elk heeft een verhaal.

Het licht verbindt ons met elkaar,

het is voor allemaal.

Groet

v. De Heer zij met u.

g. Ook met u zij de Heer.

Gebed om de Heilige Geest

Uit 'Als de graankorrel sterft...' 1e keer koor, 2e keer allen:

*Beslissing genomen, gevolgen aanvaard,
vol moed onderweg nu, het uur dient zich aan.*

*Nu luisteren, stil zijn geopend voor dat
wat hoort tot de wereld maar gaat door het hart.*

Lezing: Johannes 14: 1-14

Zingen: NLB 575: 1, 2, 6 Jezus, leven van ons leven

Verkondiging

Muziek

Kinderen komen terug uit de nevendienst - Gesprek met de kinderen - op weg naar Jeruzalem (met plaat en projectlied)

Uit 'Als de graankorrel sterft...' 1e keer koor, 2e keer allen, 2 keer in canon:

*Zwaai, zwaai, zwaai met jonge groene takken, zing nu naderkomt,
op een ezel nooit bereden, hij die doet wat moet gedaan.*

Dankgebed en voorbeden, stil gebed, Onze Vader

Inzameling van de gaven voor Hoeksteengemeente en PKN Missionair werk NL

Zingen: Hemelhoog 171 Geprezen zij de Heer, die eeuwig leeft

Zegen **g. Amen, amen, amen.**

Liturgie voor Witte Donderdag

Bij de symbolische schikking

De voetwassing wordt gesymboliseerd met water, een doek en bloeiende viooltjes. In de middeleeuwse miniaturen in de Bijbel zie je vaak het viooltje getekend als symbool voor nederigheid. Het witte viooltje symboliseert het onschuldige, het zachtmoedige.

Voorbereiding

In stilte bereiden we ons voor op deze dienst

Welkom door de ouderling van dienst

Gemeente gaat staan, stilte

Bemoediging en drempelgebed

v. Onze Hulp is in de Naam van de Heer,

g. die hemel en aarde gemaakt heeft,

v. die trouw houdt tot in eeuwigheid,

g. en niet laat varen de werken van Zijn handen.

v. door Jezus Christus, onze Heer.

g. Amen.

Gemeente gaat zitten

Inleidende woorden

Het licht wordt binnengedragen terwijl we zingen: Psalm 67: 1

Brood en wijn worden binnengedragen terwijl we zingen: Psalm 67: 3

Gebed om ontferming

Zingen: NLB 281: 1, 2, 5 Wij zoeken hier uw aangezicht

Dienst van het woord

v. De Heer zij met u.

g. Ook met u zij de Heer.

Gebed bij de opening van de Schriften

Lezing: Exodus 12: 14-20

Uit 'Als de graankorrel sterft...'

Stem:

*Avond waarop het brood wordt gedeeld, als wordt gegeten
het brood der ellende, het brood van de haast
het brood van bevrijding, herinnering.*

Brood der genade.

*Avond waarop het brood wordt gedeeld, als wordt gebroken
brood van gemeenschap, brood van troost,
brood van het lijden, brood van de dood.*

Brood van wedergeboorte.

Zie, zwart het brood der ellende (het roggebrood wordt omhoog gehouden)

Koor zingt:

*Bedreigd door geweren, bedreigd door soldaten, bedreigd, gevlucht uit je land,
ontheemd en verbannen, een hart vol verlangen naar huis en haard.*

Stem:

Zie, het bittere brood van het verraad (het verbrande brood wordt omhoog gehouden)

Allen zingen:

*Verraad van je vrienden, verraad in de liefde, verraad als angst je bespringt
dat alles vergeefs is, in hoop en verwachting teleurgesteld.*

Stem:

Zie, zonder gist, het brood van de haast (het ongedesemde brood wordt omhoog gehouden)

Allen zingen:

*Geen tijd om te rijzen, geen tijd om te eten, geen tijd, ga weg hier vandaan,
vertrek uit de huizen voor knechten en slaven, in grote haast.*

Stem:

Zie het bruine brood der herinnering (het bruine brood wordt omhoog gehouden)

Allen zingen:

*Vertel de verhalen, vertel alle tranen, vertel en zing steeds opnieuw
dat lied van bevrijding uit zorg en uit lijden, een dankbaar lied.*

Stem:

Zie, het witte brood der bevrijding (het witte brood wordt omhoog gehouden)

Allen zingen:

*Hoera voor het leven, hoera voor de wereld, hoera voor alles wat leeft.
Hoe mooi is de aarde als mensen in vreugde en vrijheid gaan.*

Lezing: Johannes 13: 1-15

Overdenking

Dienst van gebeden en gaven

De voorbeden worden beantwoord met een gezongen (NLB 368d):

Houd mij in leven, wees Gij mijn redding, steeds weer zoeken mijn ogen naar U.

Inzameling van de gaven voor de Hoeksteengemeente en Diaconie

De Avondmaalscollecte is bestemd voor het Armoedefonds

Dienst van de tafel

Tafelgebed

v. De Heer zal bij U zijn.

g. De Heer zal u bewaren.

v. Verheft uw hart!

g. Wij zijn met ons hart bij de Heer.

v. Brengen wij dank aan de Heer, onze God.

g. Hij is onze dankbaarheid waardig.

v. U komt onze dank toe,

..... en U te huldigen met onze lofzang:

Zingen: Heilig, heilig, heilig... (NLB 404e)

v. Gezegend zijt Gij, God onze Vader,

.....tot mijn gedachtenis.

g. Zijn dood gedenken wij,

zijn opstanding belijden wij,

zijn toekomst verwachten wij.

Maranatha.

v. Bijeen tot zijn gedachtenis

..... door Jezus Christus, onze Heer.

g. Amen.

Onze Vader...

Vredegroet

v. De vrede van Christus is met u allen!

g. De vrede van Christus zij met u en met ons allen!

v. Wenst elkaar de vrede!

Nodiging

Stem:

Avond, waarop het brood wordt gedeeld, als wordt gebroken

brood van gemeenschap, brood van de troost,

brood van het lijden, brood van de dood. Brood der genade.

Avond, waarop het brood wordt gedeeld, als wordt gegeten

het brood der ellende, het brood van de haast,

het brood van bevrijding, herinnering. Brood van wedergeboorte.

(schalen met brood worden omhoog gehouden, niet het verbrande brood)

Laten wij dan allen nemen van dit brood en eten met elkaar,

zoals wij, die leven met elkaar, lief en leed, het leven delen.

*Solozang: Brood der ellende, brood van de haast,
 brood der bevrijding, herinnering.*

*Stem: Laten wij dan allen nemen van dit brood,
 het zwarte en het witte, het bruine en het ongedesemde brood,
 maar niet het bittere brood van verraad.*

*Solozang en koor: Brood der ellende, brood van de haast,
 brood der bevrijding, herinnering.*

*Stem: Laten wij eten, laten wij delen wat ons is gegeven
 aan lief en leed, vreugde en smart. Brood der gemeenschap.*

*Allen: Brood der ellende, brood van de haast,
 brood der bevrijding, herinnering*

Gemeenschap van brood en wijn

Muziek bij de maaltijd

Uit 'Als de graankorrel sterft...'

*Koor: De Eeuwige, Alomtegenwoordige, Ongeziene, Dichtbije,
 Hem/Haar zij onze lof en dank.*

*Solozang: Dit is de avond dat trouw wordt gevierd en liefde en iets nieuws,
 iets nieuws, dat nog door 't kwaad moet gaan tot het
 gelouterd en gesterkt, als nieuwgeboren op mag staan.*

Allen: De Eeuwige...

*Solozang: Dit is de avond van uitzicht en hoop, van uittocht die gebeurt,
 wanneer een mens zich overgeeft aan dat
 wat sterker is dan wij, gehoorzaam wordt aan een Geheim.*

Allen: De Eeuwige...

*Solozang: Dit is de avond van lof en van dank, herinnering die blijft
aan elke keer dat wij verlost, bevrijd
van machten en onszelf, weer verdergaan vol dankbaarheid.*

Allen: De Eeuwige...

*De avondmaalstafel wordt leeggeruimd; het leegruimen van de tafel aan het einde van de dienst
verwijst naar de leegte en verlatenheid van Goede Vrijdag.*

Lezing: Johannes 14: 23-31

Moment stilte

Uit 'Als de graankorrel sterft...' Zingen:

*Vrouwen: In de stilte van de nacht met mijn vrienden, met mijn vrienden,
word ik bang, beangst en bang, zo vlakbij mijn trouwe vrienden.*

*Allen: In de stilte van de nacht groeit de wanhoop, groeit de wanhoop,
slechts verlatenheid en angst, ja van god en mens verlaten.*

*Mannen: In de stilte van de nacht groeit aanvaarding, groeit aanvaarding,
vrede spreidt zich in mijn hart, overgave en onthechting.*

*Allen: In de stilte van de nacht judaskussen, judaskussen,
overvallen, opgebracht, om wat schijngetuigenissen.*

Koor 1e keer, allen 2e keer:

*Verborgen God, laat Je toch vinden,
treed toch tevoorschijn. Laat je zien!*

*Wij zoeken Jou met hart en zinnen, wij zoeken Jou met hart en ziel.
Geef ons de kracht die ene stap te doen, weg van onszelf,
Nabije naar Jou toe.*

In stilte verlaten wij de kerkzaal

Liturgie voor Goede Vrijdag

Bij de symbolische schikking

Voor de schikking zijn klassieke symbolen zoals doornen en de anemonen gekozen. Doornen om het lijden te onderstrepen. Een middeleeuwse legende vertelt ons dat de rode anemonen zijn ontstaan door bloeddruppels van Christus op witte bloemen toen Hij aan het kruis hing.

De dienst begint in stilte.

Gebed

v. Bij U, Heer, schuilen wij
in het onbarmhartig licht van deze dag.
Hoor ons, God en blijf ons niet ver.

g. Hoor ons en kom ons te hulp!

v. U bent een wal tegen nacht en ontij.
U bent de grond van ons vertrouwen.
In uw handen, Heer, bevelen wij ons leven.

g. Beschut ons met de schaduw van uw vleugels!

v. Hier gedenken wij Jezus Christus, in zijn lijden, zijn dood.
In de dagen van zijn leven
heeft Hij onze zwakheid gedragen,
onze leegte onder ogen gezien.
Hier zien wij op naar het kruis.
Laat dit uur voor ons zijn als een waken en bidden met Hem.

g. In uw handen, God, bevelen wij ons leven. Amen.

Bij deze dag

Zingen: NLB 130c: 1, 2 en 3 Uit de diepten roep ik U ...

Lezing: Johannes 18: 1-11

Zingen: NLB 587: 1 Licht voor de wereld, geeft U zich gevangen

Lezing: Johannes 18: 12-27

Zingen: NLB 587: 2 Eén mens moet sterven ...

Lezing: Johannes 18: 28-40

Uit 'Als de graankorrel sterft...'

*1 keer solozang, 2 keer allen: Driemaal vergeefs gezocht naar een reden,
driemaal opnieuw zijn schuld niet bewezen.*

*Stem: De geestelijke macht, de wereldlijke macht, en die van de bezetter...
Zij vonden geen reden om hem te doden.....*

*Dus bespotten zij hem en geselden hem en deden of hij, hun arrestant,
een koning was om hun gebrek aan bewijs en kwade opzet te verhullen.*

Koor: zoals zo vaak, zoals in alle tijden en overal gebeurt.

*Stem: Zij koelden hun woede en hun onmacht op zijn onschuld, want hij
maakte het hen moeilijk hun onrecht en eigenbelang overeind te houden.*

Allen: zoals zo vaak, zoals in alle tijden en overal gebeurt.

*Stem: En de schijn van recht, de huichelarij, de willekeur, draait rond van
de geestelijke macht naar de wereldlijke macht naar die van de bezetter.
En eindelijk vonden zij een reden om hem te doden.*

Een drogreden, een vals getuigenis, een uit zijn verband gerukt verhaal.

Allen: zoals zo vaak, zoals in alle tijden en overal gebeurt.

*Stem: En de geestelijke macht en de wereldlijke macht en die van de bezetter
konden rustig slapen gaan.*

*Koor: 1. Driemaal beticht van kwaad niet bedreven,
driemaal de wet der liefde geketend.*

*Solozang: 2. Driemaal gevraagd om met mij te waken,
driemaal zo moe, zijn jullie gaan slapen.*

*Mannen: 3. Driemaal gevraagd of jij hem zou kennen,
driemaal gevlucht in bange ontkenning.*

*Allen: 4. Driemaal vergeefs gezocht naar een reden,
driemaal opnieuw zijn onschuld bewezen.*

*Allen: 5. Driemaal beticht van kwaad niet bedreven,
driemaal de wet der liefde geketend.*

*Stem: En toch, temidden van belangen en partijen, van politieke doelen en bedrog,
die dolgedraaide duivelsdans der macht, stond daar de machtige bezetter
die zijn verdachte vroeg: Wat is waarheid? ... Een vraag die stilte was....*

*Oog in de wervelstorm van machtsbelustheid, eigenwaan,
opzwepen van onwetend, snel opstandig volk.*

*Wat is waarheid? Het windstil ogenblik was in een flits voorbij, en in de storm
van overmacht en dwangbevel, van worgwet, half en heel verraad,
de slinkse strijd van invloed en van geld, ging weer de waarheid ten onder.*

Ieder couplet 2 x zingen: 1e keer koor, 2e keer vrouwen of mannen

Vrouwen 1. Waarheid is een stille stem, een zeker weten van de weg.

Mannen 2. Het harde van de waarheid is, dat zij vaak zo bitter is.

Vrouwen 3. Waarheid wacht tot je haar zoekt, wie vindt heeft innerlijke moed.

Mannen 4. De diepte van de waarheid is, keuze die gegeven is.

Stem: En zij vonden een reden om hem te doden. Zo hadden de gebeurtenissen hun beloop. Zoals zo vaak, zoals in alle tijden en overal....

Licht dat terugkomt? Hoop die niet sterven wil? Vrede die bij ons blijft?

Lezing: Johannes 19: 1-22

Stem: Hier sterft een mens, en als goden sterven, sterven zij om op te staan, maar door de dood zullen zij gaan.

Vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.

Koor en spreekstem:

De weg, die is gekozen teneinde gaan. Waarom?

Ontvluchting en ontsnapping steeds weer weerstaan. Waarom?

Bespot en uitgelachen, vernederd zijn. Waarom?

Slechts speelbal van hun luimen en domheid zijn. Waarom?

Beroofd en onbegrepen en naakt daar staan. Waarom?

Niet wetend wat zij deden, laat hen begaan.

Stem: Vergeef het hun. Oh, God houd mij vast!

Koor: En op die tocht door duisternis van onbegrip, benauwenis, verlatenheid, is daar die stem, is daar die hand, die voetstap naar hetzelfde land een metgezel.

Een ogenblik bemoediging dan weer de pijn en marteling, nog niet voorbij.

Lezing: Johannes 19: 23-27

Stem: Oh, God houd mij vast!

Vrouw, dat is je zoon. Dat is je moeder.

In alle eenzaamheid en lijden blijft de angst om hen van wie je houdt, die in gedachten bij je blijven, -dat zij sterk staan!-

Je beveelt hen in elkanders liefde aan. Oh, God houd mij vast!

Koor: Hoeveel doden moet ik sterven tot ik eindelijk verlost ben, tot gedaan is wat er moest gedaan? Waarom God, waarom Jij trouwe, Jij mijn laatste zekerheid, waarom verlaat Jij mij? Wanhoop overvalt mij! Niets dan duisternis en stilte, het rijk der dood, van stof en as.

*Stem: Oh, God houd mij vast!
Wat mij rest, is overgave, overgave in den blinde. Overgave.
Maar, God houd mij vast!*

*Koor: Grijsze nevel om mij heen, alles staat bewegingloos,
waar ik mij ook wend of keer, nergens licht of lucht of hoop.
Waar is toch de zon gegaan, die mijn leven overstraalt,
afglans van Gods goed gelaat of de hemel opengaat.*

*Allen: Treed dan toch het donker in, tastend ga ik, stap voor stap,
niets dan leegte die ik vind, nergens heeft mijn hand houvast.
In het duister wordt het licht, uit het niets straalt Gods gezicht,
door die ene stap te doen lacht mij toekomst tegemoet.*

Lezing: Johannes 19: 28-30

*Stem: Ik heb dorst.
Nog even, voor ik sterf, te drinken van het leven, van de wijn die mij met zijn
kracht benevelt. Lieve wereld, mijn geliefden en lief leven, à Dieu.
Het is volbracht.
Wat wordt het stil! Is alles uitgeleden? Is alles nu gedaan?
Wat is het stil! Is deze stilte vrede? Is alles nu volbracht?
Het blijft zo stil, zo stil in mij, zo stil rond mij, alles wordt zo licht, zo ruim.
En luidkeels roep ik om mij heen, in die verwondering: het is volbracht!
Vader, in uw handen leg ik mijn leven.
In Uw handen, bron van mijn bestaan, begin en einde, Die mij adem gaf
en Die mij op zal nemen in Uw vrede, in Uw geheim,
leg ik mijn dood en leven. Leg ik mijn leven.*

De kaars wordt gedoofd

Stilte

*Koor: De aarde beeft, de bodem scheurt zich open - grond onder mijn voeten -
niets zal meer zijn, zoals het was.
De onschuld stierf. Is alles nu gestorven?
Het licht en het leven, de waarheid die niet sterven kan?*

Stem: Verder leeft wat onsterfelijk is.

Lezing: Johannes 19: 31-42

*Koor: Laten wij dan nu begraven wie zijn taak hier heeft gedaan,
toevertrouwen aan de aarde, met zijn woorden verdergaan.
Stof uit stof en as uit as.*

*Koor: Laten wij dan nu de tranen van verdriet en van gemis
laten vallen op de aarde die ons wieg en woning is.
Stof uit stof en as uit as.*

*Allen: Laten wij dan nu verzorgen wat er bleef van deze mens,
wetend dat zijn geest geborgen bij de Bron van alles is.
Stof uit stof en as uit as.*

Dienst van de gebeden

Gebeden, na 'Hoor ons bidden ...' beantwoord met (NLB 368d):

Houd mij in leven, wees Gij mijn redding,
steeds weer zoeken mijn ogen naar U.

Zingen: NLB 560: 1, 2, 3 Hij ging de weg zo eenzaam ...

In de stilte (tekst van Marinus van den Berg)

Herinnering komt in de stilte.
Gedenken. Te binnen brengen.
Wie jij was.
Hoe jij tussen mensen was.
Hoe jij hoop gaf en bemoedigde.
Hoe jij een licht was.
Hoe jij mensen omhoog tilde.
Hoe genezend jij was.
Hoe wonderlijk jouw weg tussen mensen.

Herinnering komt in de stilte.
Gedenken.
Een vermoeden groeit als een protest.
Opstand groeit in het hart als een verlangen naar opstaan.
Jouw dood zal toch niet het laatste woord zijn.
Jouw kruis zal toch niet het einde zijn.

*In stilte verlaten we de kerk. We staan stil bij het kruis.
Voor wie dat wil, is er gelegenheid rozenblaadjes - symbool van liefde,
dankbaarheid en toewijding - te strooien bij het kruis.*

Liturgie voor de paasnacht

Bij de symbolische schikking

Een enkele tak, een enkele bloem staan voor de zorg voor het lichaam.

De doek is een verwijzing naar de balseming en het neerleggen in het graf.

Door de doek is het leven niet meer zichtbaar.

Lof van het Licht

We komen in stilte binnen, iedereen krijgt bij binnenkomst een kaarsje uitgereikt.

Buiten brandt de vuurkorf.

Voorgangers en diakenen verzamelen zich bij de vuurkorf.

Bij de vuurkorf:

Genesis 1: In het begin schiep God de hemel en de aarde. De aarde was woest en doods, duisternis lag over de oervloed, en over het water zweefde Gods geest.

God zei: 'Laat er licht zijn,' en er was licht. God zag dat het licht goed was, en Hij scheidde het licht van de duisternis; het licht noemde Hij dag, de duisternis noemde Hij nacht. Het werd avond en het werd morgen. De eerste dag.

Gebed:

Eeuwige God, schepper van hemel en aarde,

Gij hebt het licht dat door U is geschapen bestemd om vooruit te wijzen naar U, naar uw lichtende waarheid, naar uw liefde en uw goedheid.

Gij hebt tot de duisternis gesproken en er was licht.

In de vuurzuil zijt Gij uw volk voorgegaan door duisternis en woestijn.

Wij loven U omwille van het vuur van uw nabijheid.

Amen.

De paaskaars wordt aangestoken door één van de diakenen.

Voorganger:

Het licht van Christus die in heerlijkheid verrezen is
moge de duisternis uit ons leven verdrijven.

De nacht is voorbijgegaan, de dag is aangebroken
de zon der gerechtigheid gaat over ons op.

Wij gaan staan en zingen:

1e keer solo, 2e en 3e keer allen

Licht dat terug komt. Hoop die niet sterven wil. Vrede die bij ons blijft.

Tijdens het zingen draagt de diaken de paaskaars naar binnen en plaatst deze op de kandelaar.

De kleine kaarsjes en de gemeentekaars worden aan de paaskaars ontstoken;

wij geven elkaar het licht door, waarbij we zingen:

*Allen: Licht! Licht! Alles wordt licht! Niets dan licht! Overal licht!
Alles is licht geworden!*

*Solo: Weggesprongen uit het duister, sprankelend de jonge morgen.
Helder nog de Morgenster.*

Allen: Licht! Licht!

*Solo: De Dageraad, zojuist geboren - dauw aan haar wimpers -
staat stralend op aarde.*

Allen: Licht! Licht!

*Solo: Dansend komt zij uit het oosten, - wieg en woonplaats van het licht -
de zon in al haar luister.
Zo komt de Wedergeborene, de Zon van het al,
Die de dood overwon, het leven zijn plaats hergaf.*

Allen: Licht! Licht!

*Solo: Zoals de jonge, gouden Zon al het geschapene zijn vorm hergeeft,
het water diepte, de hemel hoogte, de einders verte,
en alle vormen kleur, een kleed van kleur over de aarde,*

Allen: Licht! Licht!

*Solo: Zo hergeeft de Opgestane, Die de dood overwon, de Wedergeborene,
het leven, het prachtige, kostbare leven aan alles en allen die,
als Deze, een dood zijn doorgegaan.*

Allen: Licht! Licht!

*Solo: De duizend doden in het leven, de angst daarvoor,
ja, zelfs de dood aan het einde heeft aan verschrikking ingeboet.*

Allen: Licht! Licht!

Wij gaan zitten. De kleine kaarsjes worden gedoofd.

Woorden in de nacht

v. De Heer zij met u.

g. Ook met u zij de Heer.

Gebed voor de paasnacht

De Cantorij zingt uit 'Als de graankorrel sterft...'

1. *Veertig dagen zijn voorbij nu en de winter is gegaan
o, wij wachten vol verlangen dat het groen van veld en akker
tot nieuw leven op zal staan.*

*Refrein: Veertig dagen, weken, jaren wachten,
weten en ervaren dat iets nieuws, verandering
met vreugd' en moeite samenging.*

2. *Veertig weken duurt het groeien van het ongeboren kind
in de warme schoot van moeder tot het klaar is om te komen
volheid is en nieuw begin.*

Refrein

3. *Veertig jaren van een leven zijn naar mensenmaat een tijd
om te leren en te delen wat met moeite werd verkregen
daardoor worden mensen vrij.*

Refrein

4. *Veertig dagen zijn gegaan nu soms een tocht door de woestijn
waar we leerden om te vragen hoe je duister kunt verjagen
om met pasen klaar te zijn.*

Refrein

Stem: Waarom is deze nacht anders dan alle andere nachten?

- v. Omdat we in deze nacht gedenken dat er duisternis was in Egypte, een stikdonkere, onheilspellende nacht, maar nu zien dat het licht is doorgebroken, licht van belofte, licht van dageraad, toekomst en bevrijding. Daarom lezen we uit Exodus:

Lezing: Exodus 14: 15-22 en 14:30

Stem: Waarom is deze nacht anders dan alle andere nachten?

- v. Omdat wij in deze nacht gedenken hoe God de woestijn doet bloeien en de doden doet leven. Daarom horen wij uit de profeet Jesaja:

Lezing: Jesaja 35: 1-10

Zingen: NLB 608: 1 De steppe zal bloeien

Stem: Waarom is deze nacht zo anders dan alle andere nachten?

- v. Omdat Jezus Christus onze Heer in deze nacht de boeien van de dood verbrak en uit het graf is opgestaan.
Daarom lezen we uit het evangelie volgens Matteüs:

Lezing: Matteüs 28: 1-10

Uit 'Als de graankorrel sterft...'

*Koor: Licht, geluid, beweging, lied, wit de glans van hergeboorte,
goud de glans van eeuwigheid, die ons aanraakt en bekleedt met dit wonder,
ongekend. Diep geheim. Dood en herleving.*

*Allen: Inzicht als een witte flits, inslag als een bliksemschicht,
dood heeft niet het laatste woord. Leven sterker dan de dood!
Woorden schieten nog tekort. Diep geheim. Dood en herleving.*

*Koor: Vreugde die zich in ons brandt, vuur dat reinigt en verteert
wat ons nog tot ballast was, rook die zuivert en ontsmet
wat ons van de dood nog aanhangt. Diep geheim. Dood en verrijzenis.*

*Allen: Zie het leven om je heen, bloeiend staat daar geel de narcis
die haar kleurige trompet blaast. Hoor je eigen harteklop die
het levensritme meeslaat. Diep geheim, Dood en verrijzenis.*

*Allen: Dankbaarheid en groot geluk zó te worden aangeraakt,
zó nabij de eeuwigheid, deel en deelgenoot te zijn van een nieuwe
werkelijkheid. Diep geheim. Dood en verrijzenis.*

Overweging

Uit 'Als de graankorrel sterft...'

*Allen: Snelle lichtflits zo verblindend, einde en begin in één,
weggevaagd zijn dood en duister, overwinning van het Licht.*

*Vrouwen: Ademloos nog, vol van beelden, dans, beweging en muziek,
in een stilte blij en stralend alles, alles tegelijk,*

*Mannen: wachten wij totdat het stil wordt, in ons hoofd en in ons hart,
stilte vol van vreugde, lachen in de liefde van elkaar.*

*Allen: In ons legt zich een ervaring die de wereld anders maakt,
nieuwer, mooier, toch hetzelfde in het uur van deze nacht.*

Doopgedachtenis

Het water wordt binnengebracht en uitgegoten in de doopvont.

Gebied bij het water

Inleiding op de doopgedachtenis

Wij gaan staan en zingen: NLB 340b Apostolische Geloofsbelijdenis

Wij gaan zitten

*Wie wil, kan nu naar voren komen om bij de doopvont zijn of haar doop te gedenken door het
ontvangen van een kruisje met water. Daarna kun je je kaarsje opnieuw aansteken.*

Wij komen door het middenpad naar voren en gaan via de zijpaden weer naar onze plaatsen.

We laten onze kaarsjes branden tot aan het einde van de dienst.

Zingen: NLB 353: 1, 2, 3, 4 Nu heeft het oude leven afgedaan

Gebeden

De voorbeden worden beantwoord met een gezongen (NLB 368d):

Houd mij in leven, wees Gij mijn redding, steeds weer zoeken mijn ogen naar U.

Wegzending en zegen

v. Ga heen in vrede en draag het Licht van de Opgestane Heer
de wereld in. Halleluja!

g. God zij lof en dank. Halleluja!

Zingen: NLB 624 Christus onze Heer verrees

*Onder orgelspel verlaten we de kerk en dragen we ons brandend kaarsje naar buiten,
de wereld in ...*

Liturgie voor de paasmorgen

Bij de symbolische schikking

Een feestelijke schikking met narcissen en bloeiende bloesems.

De narcis die als het ware het nieuwe leven belichaamt, symbool van de lente.

Welkom door ouderling van dienst

Aansteken van de kaarsen aan de nieuwe Paaskaars

We gaan staan voor de Paasgroet

- v. We zijn gekomen om het leven te vieren,
om hoop te verkondigen,
om ons geloof te vernieuwen,
want Christus is opgestaan!

g. Ja, hij is waarlijk opgestaan!

- v. Ja, hij is waarlijk opgestaan!

g. Halleluja!

Zingen: NLB 624: 1, 2, 3 Christus, onze Heer, verrees

Stil moment voor persoonlijke voorbereiding

Bemoediging en drempelgebed

- v. Onze hulp is in de naam van de Heer,
g. die hemel en aarde gemaakt heeft,
- v. die trouw houdt tot in eeuwigheid,
g. en niet laat varen het werk van zijn handen.
- v. ..., door Jezus Christus.
g. Amen

We gaan zitten

Over de dienst

Uit 'Als de graankorrel sterft...'

Allen: Licht dat terug komt. Hoop die niet sterven wil. Vrede, die bij ons blijft.

Stem: Het leven, sterker dan de dood!

Leven dat opstaat, altijd weer opstaat, leven dat onsterfelijk is.

Licht dat terugkwam. Hoop die niet stierf. Vreugde die bij ons bleef.

*Koor: Licht, geluid, beweging, lied, wit de glans van hergeboorte,
goud de glans van eeuwigheid, die ons aanraakt en bekleedt met dit wonder,
ongekend. Diep geheim. Dood en herleving.*

*Allen: Inzicht als een witte flits, inslag als een bliksemschicht,
dood heeft niet het laatste woord. Leven sterker dan de dood!
Woorden schieten nog tekort. Diep geheim. Dood en herleving.*

*Koor: Vreugde die zich in ons brandt, vuur dat reinigt en verteert
wat ons nog tot ballast was, rook die zuivert en ontsmet
wat ons van de dood nog aanhangt. Diep geheim. Dood en verrijzenis.*

*Allen: Zie het leven om je heen, bloeiend staat daar geel de narcis
die haar kleurige trompet blaast. Hoor je eigen harteklop die
het levensritme meeslaat. Diep geheim, Dood en verrijzenis.*

*Allen: Dankbaarheid en groot geluk zó te worden aangeraakt,
zó nabij de eeuwigheid, deel en deelgenoot te zijn van een nieuwe
werkelijkheid. Diep geheim. Dood en verrijzenis.*

Gebod om ontferming

Loflied: NLB 632: 1 en 3 Dit is de dag

De kinderen gaan naar hun eigen dienst. We zingen:

We gaan voor even uit elkaar
en delen nu het licht.
Dat licht vertelt ons iets van God,
op hem zijn wij gericht.

Straks zoeken wij elkaar weer op
en elk heeft een verhaal.
Het licht verbindt ons met elkaar,
het is voor allemaal.

Groet:

v. De Heer zij met u.

g. Ook met u zij de Heer.

Gezongen gebed om de Geest:

Uit 'Als de graankorrel sterft...'

*Allen: Snelle lichtflits zo verblindend, einde en begin in één,
weggevaagd zijn dood en duister, overwinning van het Licht.*

*Vrouwen: Ademloos nog, vol van beelden, dans, beweging en muziek,
in een stilte blij en stralend alles, alles tegelijk,*

*Mannen: wachten wij totdat het stil wordt, in ons hoofd en in ons hart,
stilte vol van vreugde, lachen in de liefde van elkaar.*

*Allen: In ons legt zich een ervaring die de wereld anders maakt,
nieuw, mooier, toch hetzelfde in de glans van deze dag.*

Lezing: Johannes 20: 1-11a

*Solo: Wat dreef mij naar het graf? Wat dacht ik daar te vinden?
De dood brengt anders niet dan leegte en verdriet.*

*Koor: Met kruiden van de dood, welriekend, zacht en geurig,
als balsem voor mijn ziel, ging ik, om hem te zien.*

Lezing: Johannes 20: 11b-16

*Stem: Verdwaasd, vertwijfeld, bang zwierf ik door de ochtendtuin.
Ik kon niet kijken door de tranen.
Toen zag ik hem, maar wist nog niet dat hij het was. Er stond een man,
een schimmige figuur. Dat moest de tuinman zijn, die zijn altijd zo vroeg.
Ik zei: "Meneer, wat hebben ze toch met hem, daar in dat graf, gedaan?
Dat nieuwe graf, eergisteren is daar begraven iemand die ik ken,
van wie ik houd, van wie ik hield, gehouden heb, nog altijd houd...
En nu, nu is hij weg.*

*Koor: Wat dreef mij naar het graf? Wat dacht ik daar te vinden?
De dood brengt anders niet dan leegte en verdriet.
Met kruiden van de dood, welriekend, zacht en geurig,
als balsem voor mijn ziel, ging ik, om hem te zien.*

*Stem: Toen noemde hij mijn naam. Die stem! Ik keek hem aan.
Die blik! Die ogen! Zijn gezicht! Hij stond daar, die ik zocht!
Wat ik gestotterd heb, gejuicht, ik weet het niet, verheugd en in de war,
verschrikt ook tegelijkertijd. Nee, blij, heel blij, de vreugde deed mij duizelen,
ik stak mijn armen naar hem uit.*

Lezing: Johannes 20: 17 en 18

*Stem: Zo vreemd, hij zei, raak mij niet langer aan.
Dat had ik toch zo vaak gedaan, zijn hand, en nu...
hij was er wel, hij was er niet, en aan hem komen, even voelen, mocht ik niet.
Daarvoor bleef hij - zo heel dichtbij - ook steeds te ver. Die afstand was er
vroeger niet. Als ik mijn hand uitstak, zou hij verdwenen zijn.*

*Allen: O, hij was zo dichtbij, ik kon hem bijna raken!
Als ik mijn hand uitstak zou hij verdwenen zijn.
Ik hoor nog steeds zijn stem, een klank die niet kan sterven.
Hij leeft, hij leeft totdat ik hem vergeten ben.*

Stem: Hoe ik ben thuisgekomen, weet ik niet. Maar waar ik liep, was wat ik kende overtoegen met een glans die alles had vernieuwd.

De huizen deden hun ramen open, de straten geurden naar de lentewind, de hele stad was jong en fris, de bomen waaiden niet, maar dansten.

De mensen die ik tegenkwam, de eersten, het was nog altijd vroeg, waren zo mooi! Zij glansden, zoals alles deed.

Hoe ik ben thuisgekomen, weet ik niet...

Nu ben ik hier en wat ik je vertel zijn woorden die ik zelf nog niet geloven kan, maar het is waar! Ik zag hem en hij sprak met mij, noemde mijn naam.

De hemel ging open. Dat is de hemel nog, want hij is niet dood, ik heb hem gezien, gesproken, hij kwam en ging en heeft mij blij gemaakt, zo blij, zo blij en zo verward.

Ik begrijp het niet, hoe kan dat nou? Het was anders dan toen hij leefde, maar het is goed zoals het is. Hij is nog onder ons.

En jullie, ga hem tegemoet. Dat wil hij, hij wil jullie zien. Hij leeft!

Hij is niet dood. Kijk toch niet zo! Al wat ik zeg is waar.

Het is geen beuzelpraat!

Allen: Een dode en niet dood, ik heb hem toch gesproken!

Een dode die je ziet is geen herinnering.

Koor: Alsof ik wartaal spreek zo word ik aangekeken!

Maar wat ik zeg is waar, ik heb het zelf doorleefd.

Allen: Ik ben niet meer alleen, hij heeft mij aangekeken!

Ik draag dit ogenblik voor altijd met mij mee.

Geheimen diep en groot, te groot voor kleine mensen.

Geheimen ook voor ons, al zijn wij deelgenoot.

Stem: Mijn leven is veranderd en vernieuwd,

of dit ooit weer gebeurt maakt geen verschil.

Ik draag dit ogenblik mee in mijn hart.

Ik ben niet meer alleen, want altijd zal dit bij mij zijn: hij leeft.

Dit weten kan niet sterven.

Hij was daar, noemde mij mijn naam

en wat gebeurd is blijft voorgoed,

de grond, de blijde grond van mijn bestaan.

Allen: Licht! Licht! Alles wordt licht! Niets dan licht! Overal licht!

Alles is licht geworden!

Overdenking

Zingen: NLB 608: 1, 2, 3 De steppe zal bloeien

Gesprek met de kinderen - op weg naar Jeruzalem (met plaat en projectlied)

Dankgebed en voorbeden, stil gebed, Onze Vader

Inzameling van de gaven voor de Hoeksteengemeente en KIA Werelddiaconaat

Zingen: NLB 634 U zij de glorie

Wegzending en zegen

g. Amen, amen, amen.